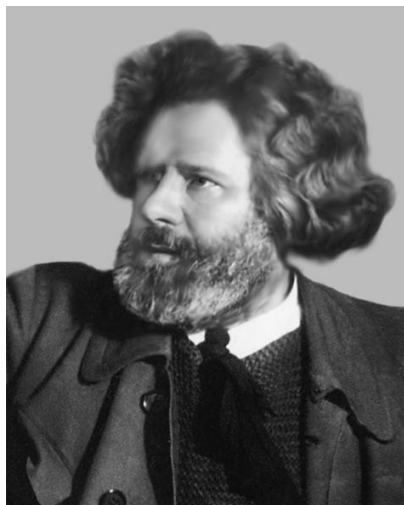

ВОЛОШИН Максиміліан Олександрович (справж. — Кириєнко-Волошин; 16(28). 05. 1877, Київ — 11. 08. 1932, с-ще Коктебель Феодосій. р-ну, нині смт у складі Феодосій. міськради, АР Крим) — поет, художник, філософ, кримознавець, бібліофіл. Навч. у Моск. університеті (1897–99), звідки був виключ. за участь у студент. заворушеннях. Заарешт. у справі Виконав. комітету об'єдн. студент. організацій. Подорожував Зх. Європою, вивчаючи культурні надбання. Жив у Парижі, С.-Петербурзі, Москві. Від 1917 — постійно у Коктебелі, де сформувався мист. осередок (у різний час тут жили О. Толстой, М. Цветаєва, В. Брюсов, Андрій Бєлий, О. Бєнда та ін.). Друкувався від 1901. У творчості тяжів до символізму та акмеїзму. У ранніх творах переважають філос. роздуми про долю світ. культури; писав також любовну і пейзажну лірику (зб. «Стихотворения. 1900–1910», Москва, 1910). Поет. зб. «Anno mundi ardentis. 1915» (1916), «Иверни» (1918; обидві — Москва), «Демоны глухонемые» (Х., 1919; Берлин, 1923) — відображення епохи соц. катаклізмів (1-а світова війна, воєнні дії 1918–20) через істор. та міфол. паралелі. Співпрацював із часописами «Северные цветы», «Весы», «Золотое руно», «Аполлон». У розвідці «О Репине» (1913) виступив проти натураліст. тенденції в мистецтві. Автор літ.-крит. ст. «Лики творчества» (1914), «Суриков» (1985), присвяч. питанням культури,

худож. перекладу, образотвор. мистецтва. Як живописець створив пейзажі Криму: «Блакитна затока» (1912), «Гірський пейзаж» (1916), «Рожеві сутінки» (1925), «Коктебельська затока» (1928), «Пейзаж із деревами» (1930). Брав участь у худож. виставках т-в «Мир искусства» (Москва — 1916; Петроград — 1917, 1924), «Жар-цвет» (Петроград — 1924; Москва — 1925, 1928, 1929), ім. К. Костанді (Одеса — 1925–29), зарубіж. виставках рад. мистецтва (Амстердам — 1929, Лондон — 1930). Персон. — 1927 у Москві та Ленінграді. 1984 вперше акварелі (49 аркушів) з колекції [Волошина М. О. дому-музею](#) експонувалися в Києві. Твори В. зберігаються в музеях Коктебеля, Феодосії, Сімферополя, Севастополя, Одеси, Києва, Харкова, Донецька. Портрети В. виконали О. Головін, А. Остроумова-Лебедева, Б. Кустодієв, К. Костенко, Г. Верейський, П. Пікассо, Д. Рівєра.

Основні твори

Стихи о терроре. Берлин, 1923; Усобица: Стихи о революции. Ленинград, 1923; Пути России: Стихотворения. 2-е изд. [Б. м.], 1969; Стихотворения и поэмы: В 2 т. Paris, 1982; Коктебельские берега: Поэзия, рисунки, акварели, статьи. Сф., 1990; Жизнь – бесконечное познание: Стихотворения и поэмы, проза, воспоминания современников, посвящения. Москва, 1995; Из литературного наследия. С.-Петербург, 1999; История моей души. Москва, 1999; Лирика: Стихотворения и поэмы. Минск, 1999; Стихотворения. Москва, 2000.

Рекомендована література

1. Куприянов И. Т. Судьба поэта: Личность и поэзия М. Волошина. К., 1979;
2. Кобан Ю. Акварелі Максиміліана Волошина // ОМ. 1984. № 4;
3. Климчук О. Євангеліє від Максиміліана // Україна. 1990. № 37;
4. Топачевський А. Острів порятунку // Вітчизна. 1991. № 11.

[М. О. Кобзев](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Волошин Максиміліан Олександрович / М. О. Кобзев // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27874>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).